

ANNE VAN GALEN

EEN BEETJE MEER LEF..

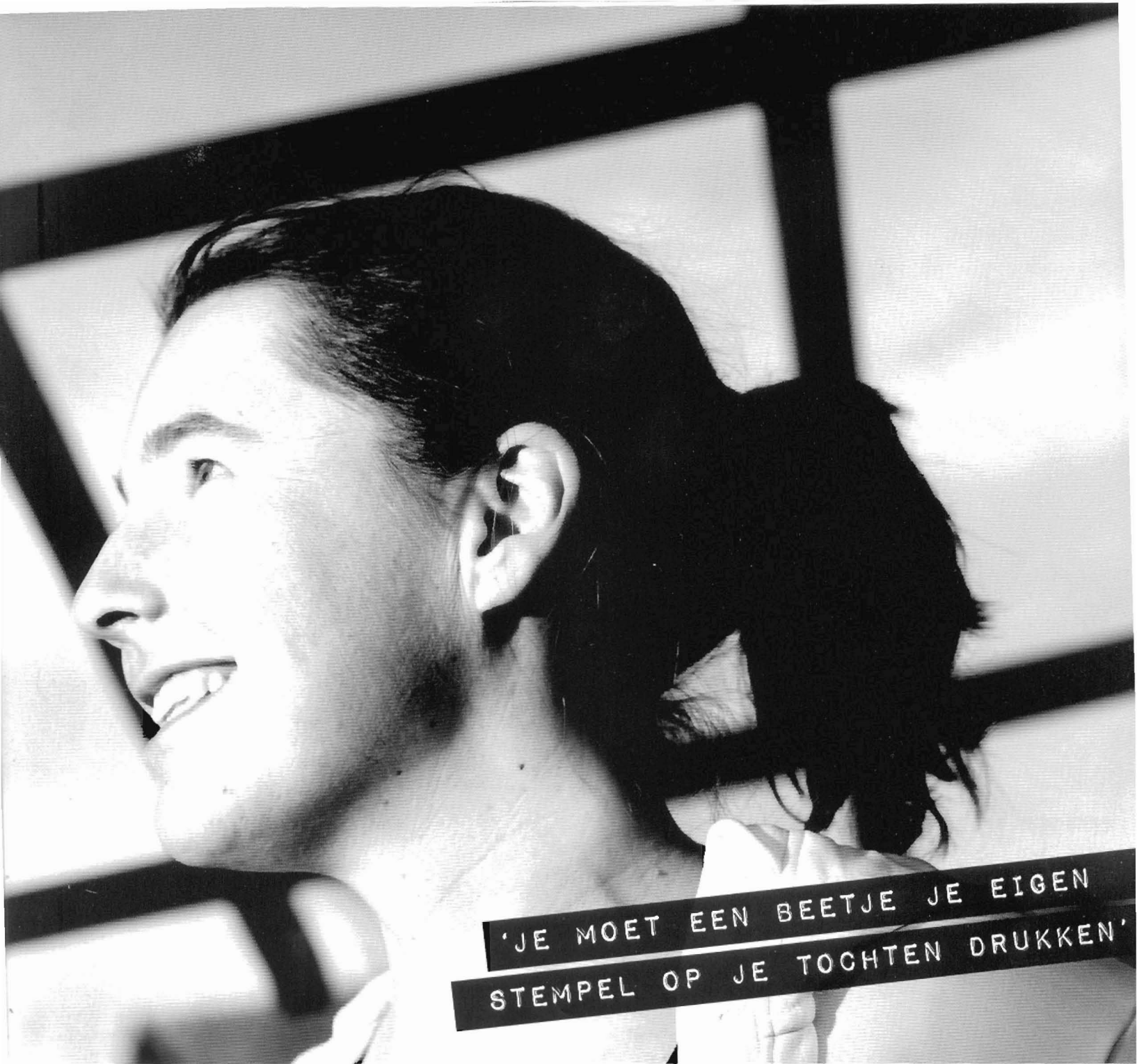
Anne van Galen kan bogen op een bergsportcarrière met een aantal beklimmingen waarvan de meeste mensen alleen maar dromen, zoals de Peutereygraat op de Mont Blanc, de Salbitwestgraat en de Meijezuidwand. Ze is de eerste Nederlandse vrouwelijke mountain leader en woont sinds vorig jaar in de Alpen. Buiten zijn, de natuur, dat is haar levensader.

Je ziet veel mensen die kinderen krijgen en dan niet meer naar de bergen gaan. Ik dacht: ik wil graag een kind, maar ja: ik wil ook heel graag in de bergen zijn." De oplossing? In de Alpen wonen. Dus verhuisde international mountain leader en NKBV-hoofdinstructeur Anne van Galen met haar partner en haar pasgeboren dochttertje naar Les Vignaux, een piepklein dorpje aan de oostkant van de Écrins in de Franse Alpen. Vanuit het dorpje ("We kijken uit over het dal van de Durance...") begeleidt ze bergwandeltochten. Als ze niet op pad is, werkt ze aan de verbouwing van het huis, een oude kruidenierswinkel annex boerderij. Het is Van Galen in een notendop: praktisch, gedreven en niet bang voor een uitdaging. "Het is avontuur, het vergt iets van mezelf. Ik houd er wel van om een beetje m'n grenzen op te zoeken. Ik klim natuurlijk niet omdat ik heel erg van op de bank zitten houd – dat geldt ook voor de rest van m'n leven."

Filosofen

Van Galen was in 2008 de eerste Nederlandse vrouw die het diploma voor mountain leader haalde, een internationaal erkende titel voor bergsportprofessionals. In Nederland is het beroep relatief onbekend, maar in Frankrijk, Zwitserland en Groot Brittannië is het vrij normaal om voor een wandeltocht in het hooggebergte een *mountain leader* – of *accompagnateur* en *moyenne montagne* of *Wanderteiter* of in gewoon Nederlands: wandelgids – in te schakelen. "Ik ben geen berggids die mensen naar de top leidt," legt ze uit. "Je gaat niet met een wandelgids op pad omdat je iets heel moeilijks of heel

extreems gaat doen. Je gaat met een wandelgids op pad om iets te zien wat je anders misschien niet ziet." Wat dan? "Dat kun je tot op grote hoogte zelf invullen. Je moet als wandelgids een beetje eigen stempel op je tochten drukken; je moet zorgen dat je een beetje herkenbaar bent. Voor de een betekent dat misschien dat je de nadruk legt op lopen door Schotland om te oriënteren, voor de ander zijn het bloemetjes en bergmannotten terwijl weer iemand anders de nadruk misschien wel legt op glaciologie of geologie." Van Galen volgde de opleiding in Wallis in Zwitserland, vertelt ze. "Wat ik leuk vind aan de Zwitserse opleiding is dat er heel

'JE MOET EEN BEETJE JE EIGEN
STEMPEL OP JE TOCHTEN DRUKKEN'

veel verschillende aspecten langskomen. Niet alleen oriëntatie en veiligheid en EHBO, maar ook natuur en cultuur. Dat is voor mij echt een verrijking. *Landschaftsles*en bijvoorbeeld: hoe lees je het landschap waar je middenin staat – bijna een beetje filosofisch. Het is een opleiding in Wallis, dus dan richt je je ook op dingen die in Wallis interessant zijn.” Lachend: “Wijn maken en wijn proeven bijvoorbeeld. Er kwam op een bepaald moment ook een bekende Zwitserse sagenverteller langs. Dan moesten we zelf ook een oude sage vertellen. Je denkt in het begin misschien: wat raar, maar het is heel verrijkend geweest – ook voor mijn werk in Nederland

op dat moment. En er kwam een hoogleraar sociologie van de universiteit van Bern die les gaf over hoe de mensen in Zwitserland vroeger leefden. We kropen met hem de kelder in van oude mensen in het Votschentäl, we gingen een verlaten mijn in: waar oude werktuigen lagen weg te roesten, we zagen hooischuurtjes uit de dertiende eeuw. Enorm inspirerend.” Waar legt Van Galen zelf de nadruk als ze op pad is? “Ik ben veel met de historie van het landschap bezig. Wie waren hier vroeger? Hoe is dit gebruikt? Wat doen we nu? Dat vind ik interessant. Ik ben van huis uit classica, ik heb dus wel een beetje terugkijkneiging.

In februari heb ik bijvoorbeeld een NKBV-sneeuwschoentocht begeleid in de Écrins. Dat is het gebied van de Vaudois, een middeleeuwse religieuze groepering die zich daar uit angst voor vervolging had teruggetrokken. Hoog, afgelegen, slecht bereikbaar.

Als je in een dorpje als Dormillouse komt, aan de oostkant van het gebied, dan ziet het er tegenwoordig allemaal reuzenidyllisch en reuzenmooi uit, maar er zit een verhaal achter van mensen die werden vervolgd en opgesloten en vermoord. Niet dat het nou zo'n leuk verhaal is om te vertellen, maar het is wel waardevol om te weten.”

Buiten zijn

Het idee om de opleiding tot mountain leader te volgen, groeide langzaam. “Ik kreeg steeds meer het gevoel dat ik niet de hele dag achter de computer of aan een vergadertafel wilde zitten. Als

'IK WILDE NIET MEER DE HELE DAG
ACHTER DE COMPUTER OF AAN DE
VERGADERTAFEL ZITTEN'

je in Nederland een baan van veertig uur hebt, dan wordt het al gauw vijftig uur. Als je dan ook nog eens met de auto op-en-neer gaat, kom je nooit meer buiten. Terwijl ik dat wel heel erg nodig heb. Natuur is een soort levensader.

Ik liep al heel erg lang met het gevoel dat ik naar de bergen wilde. Ik kende de Franse opleiding tot *accompagnateur*, dus toen dacht ik: dat is wat ik moet gaan doen. Niet in één keer, hoor." Van denken naar doen heeft nog wel een jaar of zes, zeven gekost. Waarom heeft Van Galen, met een niet onaanzienlijke staat van dienst als klimster, niet gekozen voor een berggidsenopleiding? "Ik vind het enorm leuk om moeilijke routes te klimmen, maar dat wil ik eigenlijk voor mezelf houden.

Ik heb voordat ik de opleiding ging doen, een periode gehad dat ik steeds extremere dingen ging doen. Nou ja, extreem – hoe moeilijker hoe beter. Toen liep ik eigenlijk door de bergen met oogkleppen op. 'Waar is de route?' Door de opleiding tot wandelgids ben ik op een heel andere manier naar de bergen gaan kijken. Het was ook een beslissing voor de lange termijn. Het is supermooi om te klimmen en met extreme routes bezig te zijn, maar ik wil dit werk als het even kan nog tot m'n zestigste doen."

Op dit moment werkt Van Galen aan het opzetten van trainingen waar ze haar ervaring als adviseur in het bedrijfsleven combineert met het werk – en de wijde blik – van wandelgids. Daarvoor werkt

ze samen met een gecertificeerde coach, vertelt ze. "Je kunt wel met al je collega's een weekendje teambuilding doen in een hotel in Nunspeet, maar ik geloof niet dat je mensen daar op dezelfde manier in beweging krijgt als in de bergen." Het brengt wel praktische problemen met zich mee, erkent ze. Niet iedereen heeft zin in een bergwandeling met z'n collega's en, net zo belangrijk, niet iedereen is er geschikt voor. "Maar de manier waarop we in Nederland werken is veel te statisch. Waarom ga je binnen zitten als je met elkaar moet overleggen? Waarom zou je met z'n drieën in een klein vergaderkamer-tje waar geen daglicht komt gaan zitten? Waarom maak je niet gewoon een wandeling met elkaar? Dat heb ik vrouwen de laatste jaren in m'n werk al zoveel mogelijk proberen te doen."

Cima Immink

In 2008 was Van Galen een van de

initiatiefneemsters van Cima Immink, een netwerk van klimmende vrouwen, genoemd naar de Nederlandse Alpenpionier Jeanne Immink. Is het verschil tussen mannen en vrouwen in de bergen echt een item? "Heb je even?", vraagt ze lachend. "Het is een beetje gevaarlijk om uitspraken te doen, want voor je het weet heb je de ene of de andere groep tegen je in het harnas gejaagd, maar als ik met een vrouw een moeilijke route klim, dan krijgen we al snel heel veel *credits*. Dan weten mensen oh, het is door een vrouw geklimmen. Als je diezelfde route met een man klimt, dan denkt iedereen al snel dat je alles nageklimmen hebt."

STINKSOBLEN

Het is, zegt Van Galen, interessant om na te gaan waarom er zo weinig Nederlandse vrouwen alpien klimmen. "Vrouwen hebben vaak veel stamina en veel doorzettingsvermogen, ze zijn technisch

sus is voor vrouwen vaak geen stimulerende omgeving. Als je dan toch meegaat, en je bent de enige vrouw en je krijgt de hele tijd het gevoel dat je de groep ophoudt – ja, dan kijk je de volgende keer wel uit. Dan ga je niet meer. Begrijp me goed: het is niet zo dat vrouwen worden tegengehouden, maar wat in de bergsportcursussen belangrijk wordt geacht, sluit niet aan bij wat vrouwen doen.”

Hoe is dat dan bij de cursussen die Van Galen zelf leidt als hoofdinstrucenteur bij de NKBV? “Ik probeer er in mijn cursussen wel wat mee te doen. Het is sowieso goed dat er een vrouwelijke hoofdinstrucenteur is, daar spiegelen andere vrouwen zich gemakkelijker aan. Maar hoeveel vrouwelijke alpiene instructeurs zijn er de afgelopen vijftien jaar bij de NKBV uit de opleiding gekomen?”

Het zou volgens Van Galen een goed idee zijn als de NKBV speciaal op vrouwen gerichte cursussen zou aanbieden. “Ik zie dat dat in andere landen ook gebeurt. En in bijna alle landen waar geklimmen wordt, heb je speciale vrouwenklimclubs. In Engeland heb je de Pinnacle Club en in Duitsland heb je bij veel secties klimavonden speciaal voor vrouwen, maar toen we in Nederland begonnen met Cima Immink werd daar on-ve-lo-fe-lijk zuur op gereageerd. Ook door vrouwen.” En dan, lachend: “Ja, ik weet ook niet waarom. Alsof het een enorme bedreiging is dat vrouwen ineens met elkaar gaan klimmen.”

Stoere tante

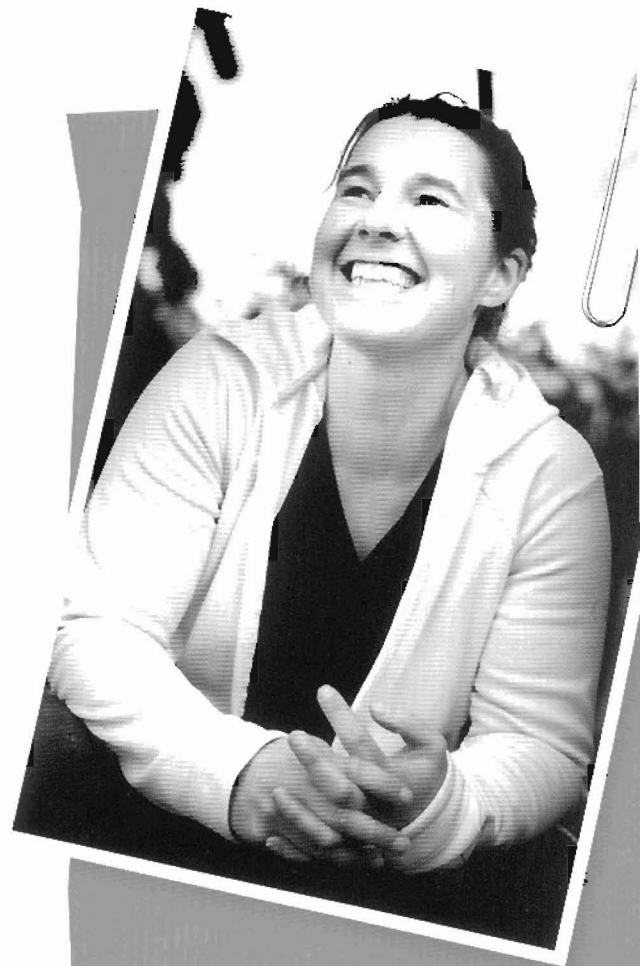
Van Galen kan bogen op een bergsportcarrière met een aantal beklimmingen waarvan de meeste mensen alleen maar dromen: de Peuterey Integrale op de Mont Blanc, de Salbitwestgraaf en de Meijezuidwand, om een paar routes te noemen. Op de vraag of ze zichzelf ziet als een ‘stoere tante’ moet ze hard lachen. Dan antwoordt ze droogjes: “Ja.”

“Ik kan bij het klimmen redelijk goed met angst omgaan; ik houd ervan om m’n grenzen op te zoeken. Als je dat ‘stoer’ noemt, dan ben ik inderdaad een stoere tante. Stoer is wel altijd een van m’n woorden.

Als ik iets leuk vindt, dan is het vaak ‘stoer’. Dingen die net een beetje meer uitdaging vergen, iets meer lef, iets meer doorzettingsvermogen. Ja, fysiek en mentaal. Daar houd ik wel van.” ▲

goed, daar ligt het allemaal niet aan. Toch is er iets waardoor vrouwen niet doorstromen in het alpiene klimmen.”

De verklaring ligt voor de hand: klimmen is, vooral in het hooggebergte, een mannending. Ze zet een zware stem op: “Klimmen is iets dat héél véél moeite kost. Je moet afzien en je moet met je stinksokken een week lang in één onderbroek lopen en elke ochtend Brinta met water eten. En dan met een loodzware rugzak zo snel mogelijk naar boven lopen.” Dat vertekende beeld van bergsport wordt in Nederlandse bergsportcursussen te veel in stand gehouden, vindt Van Galen. “Terwijl het daar helemaal niet om zou moeten draaien. Het gaat om risicomangement, het gaat erom hoe je met je team je energie verdeelt. Hoe je met angst omgaat. Dat is allemaal veel interessanter dan stinksokken en Brinta, maar het komt in de opleidingen nauwelijks aan bod.” “Laat ik het zo zeggen: een bergsportcur-

Wie is ... Anne van Galen (1973)

- 1989 C-II cursus KNAV
“Ik ga al sinds m’n tweede naar de bergen; m’n eerste bergsportcursus deed ik op m’n zestiende.”
- 1991 Zelfstandige tochten, o.m. Gran Paradiso
- 1994 Eerste keer cursusleider
- 1997 NKBV-Kadercursus
- 1998 Schaligraaf op de Weisshorn
- 2003 Spetomania (6c), Eldorado, Grimselpas
- 2004 Piz Badillenoordoostwand (Cassin-route)
Mont Blanc via Peuterey Integrale (HL 2005-1)
Expeditie Ama Dablam
- 2005 Bietschhornzuidwestgraaf (HL 2006-2)
“Een TD-route, best pittig, want hij valt namelijk helemaal uit elkaar...”
- 2006 Salbitwestgraaf (HL 2007-2)
- 2007 Organisatie Alpenkids voor NKBV
- 2008 Diploma International Mountain Leader
- 2009 Moeder van Rosa
“Tot de vijfde maand nog lekker geklimmen in alpiene rotsroutes”
- 2010 Verhuizing naar Le Vigneaux, Écrins, Frankrijk